

CERKVENI GLASNIK

Izhaja zadnji teden v mesecu

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Posamezna številka stane 2 Din.

Kristjan Cuderman:

Jaslice za družino

Skoro nikoli ni Trzič lepši kot v adventnem času. Neka sladka vznemirjenost pretresa naše ljudi in kar iz oči jim bereš, kako se vesele Božiča. Že od otroških let ima Trzičan posebno ljubezen do tihih adventnih dni.

Ko odide darežljivi Miklavž, se prično priprave za svetonočne jaslice. Pristen Trzičan je ponosen na domače jaslice. Po hišah kar tekmujejo, kdo bo lepše napravil, s kakšno vne- mo se po dobrih hišah petnajst do sedemnajstletni vržejo na delo. Jaslice namreč postavljajo večinoma fantje in možje. In lepšega užitka skoro nevem kot je ogledovanje jaslic na sveto noč. Sosed roma k sosеду »jaslice gledat«. Pa hvalijo. Pa zapojo. Naša delavska stanovanja se mi zde na božično noč kot kapelice. Toliko čistega veselja ne da delavcu in njegovi družini nihče kot mu ga prinese ena sama sveta noč.

Za to srečo ni treba denarja, treba je le priprostega, dobro vzgojenega srca. Naj bo družina še tako revna, ako znajo starši pripraviti otrokom kaj veselja, koliko sreče lahko zasije otrokom v božičnih dneh. Sam sem to okusil in vem: če kdaj v življenju, tedaj na božični večer postanejo otroci angeli. Tudi najrevnejši otrok je vesel svojih jaslic, tudi če so še tako priproste.

Žalostna bodo tista leta, ko bodo jaslice zapustile naša delavska stanovanja. Zemlja bo še bolj dolina solz, ako po družinah otroci ne bodo več vedeli za sveto božično veselje. Današnji moderni čas nam je pregnal že neskončno veliko lepega in dobrega iz hiš, ta čas preganja tudi jaslice. V bogatejših hišah jih komaj kje še najdete. Pa tudi po delavskih domovih tuintam ni več prave ljubezni do jaslic. Kjerkoli zginjajo jaslice iz hiš, je to znamenje, da v tistem kraju peša vera. V družini, kjer je vera umrla, nimajo jaslice več prostora.

Trzičani, le držite se svoje lepe navade. Saj ni nič lepšega kot slovenska hiša na sveto noč, ko so prižgane jaslice, okrog njih pa zbrana družina, ki ji sije božično veselje iz obrazov. Pripravite svojim otrokom čim več lepega veselja ob jaslicah, pustite jim nedolžno srečo blaženih let.

Otroci naj pred jaslicami opravljajo svojo jutranjo in večerno molitev, tam naj prepevajo svetonočne in božične pesmi, kot je bilo to v starih, lepih časih. Starši, sredi svojih srečnih otrok praznujte zopet pravi krščanski Božič z domačimi jaslicami in z domačim petjem, z vsem čarom in toploto, ki sije iz rojstnega kraja Odrešenikovega.

Tržiška božična pesem.

1. Le čuj, le čuj ljub bratec moj!
Kaj jaz tebi povem,
Kaj se je zgodilo nocoj.
Ob dvanajst' ur' pred dnem:
K' men je peršel en čuden fant,
Na seb' je imel lep solčni gvant,
Je bil vesel, je lepo pel,
Je mene gori zbudil.
2. Jaz sem se skoraj vstrašil bil,
Na ta nebeški šajn,
Začel sem hitro vstajati gor,
Sem menil, da je dan.
Ta angel prav: »Nocojšno nuč
Je nam prižgana večna luč!«
Je rekel vstat, nič več zaspal,
Pred Betlehem se imaš podat.
3. Ta angel ni pokoja dal,
Me klical za seboj,
Pred mesto me je pripeljal
Ob polnoči nocoj,
K eni vbogi štalici
Med pajčovno pri žvini
En' lepo dete tam leži,
Marija pa pred njim kleči.
4. Ta angel prav: »To je naš Bog,
K' je prišel iz nebes.«
Tamkaj me je posilil jok,
Solzan sem bil zares.
Noben ni tolk usmiljen bil
Da bi Boga bil prenočil,
Mora trpet en takšen mraz,
Ta, ki bo rešil nas.
5. Vsaj polno imamo tršic,
Le dajte mu jih kaj,
Marija tud' nima plenice.
Da b' ga zavila zdaj.
Visok zunaj sneg leži,
Sköz špranje v jaslice frči,
Od mraza prav milo ječi
Ta stvarnik vseh reči.
6. K Njemu sem se približal jes.
Prav zlo se začudil,
Da stvarnik zemlje in nebes,
Ni bolj postrežen bil.
Osliček in voliček sta
Tu kot družina Jezusa.
En petlar tak zapuščen ni,
Kakor je Kristus bil.
7. Le mirkej, mirkej človek ti,
Da boš Boga častil,
Da zate Bog vse to trpi,
Deb' ti zveličan bil.
Nes' k ofru tvoje zdaj srece,
Den' Kristusa pred jaslice,
Stopi naprej, iz solzam glej,
In grehom slovo dej.

Grobovi tulijo — — !

Vso našo župnijo je globoko pretresla žalostna smrt komaj triindvajsetletnega mladeniča Leona Košir iz Bistrice, ki je 20. novembra postal žrtev demona alkohola.

Ne bom pisal o njem, ne o njegovi žalostni smrti; usmiljeni Bog mu bodi milostljiv! Nesrečni mladenič je pač zopet ena žrtev več izmed tisočeri, ki jih ugorobi naš največji sovražnik — alkohol. Ob žalostni smrti ne obsojamo njega, ampak tiste, ki pri nas povzročajo alkoholizem, oziroma ga ne omejujejo, kakor bi ga mogli.

Svoj čas je naš list odkrito ožigosal podpiranje pijančevanja ob času volitev, a je bil zato ostudno napaden v gotovem političnem listu ravno radi svojega nastopa proti zastrupljanju naroda z alkoholom —! To je pač naravnost kulturna sramota!

Kdo je kriv takih smrti? Kdo je kriv toliko nesreč po družinah alkoholikov? Kdo je kriv, da je pri nas toliko beračev, ki hodijo pijani prosjačit od hiše do hiše? Kdo je kriv toliko zapuščenih otrok, ki so jih starši alkoholiki zapustili v breme občinam in krščanski dobroti?

Kamenja obdolžitve ne bomo metali na posameznika; kriva je vsa tista družba, ki pijančevanja ne preprečuje ali ki ga morda hote ali nehote podpira!

Kriva je v prvi vrsti oblast, ki ne nastopa dovolj energično proti pijančevanju. Vsi vemo, da se pri nas ne respek-

tira policijska ura, le gotovi krogi tega ne vidijo, ali pa morda celo videti nočejo. Če se od zato poklicanih faktorjev ne skrbi za to, da bi se vršil vsaj zakon, kako morete od delavca ali kmečkega fanta zahtevati, da bo boljši, kakor so voditelji naroda! Po gotovih gostilnah se cele noči naravnost zalivajo z alkoholom, tako da se nazadnje v njem utope in umore — a tega izmed poklicanih nihče ne vidi in ne prepreči! — Pa pride do posamezne večje katastrofe, pa slišimo duhovniki opazke: »Tu morate nastopiti, poučite ljudi itd.« Mi jih že poučimo dovelj in tudi nastopamo, pa kaj pomaga, če nas pa radi tega smejo napadati po listih in če ne dobimo podpore tam, kjer bi jo morali dobiti —!

Kdo je še kriv teh razmer? Vsi — volici, ki pri volitvah volijo v občinske in državne zastope ljudi, ki ne zabranjujejo alkoholizma! Vsi ti volilci so tudi morilci svojega naroda, še bolj, če se dajo pri volitvah z alkoholom podkupiti! Pa naj se vrši to od te ali druge stranke; kdor koli to stori, je kriv —.

Precejšen del krivde nosi tudi naša inteligenca! Vem, da se bom nekaterim s tem zameril, toda duhovnik, ki bi ne povedal žive resnice, bi bil mutast pes, ki molči, ko volk mori čredo! Del naše inteligence misli, da je njej dovoljeno cele noči krogati za zaprtimi durmi. Zgražajo se sicer nad pijanim delavcem, ki razgraja po ulici, sami se pa le »zabavajo«, kadar delajo kravale! Res, da inteligenca navadno ne dela takih ekscesov kot preprost človek, toda nje zgled pokvarja narod tudi z malimi nerednostmi! Inteligenca bi morala biti našemu narodu vzor treznosti! In če ni, je tudi ona kriva, da se ne omejuje alkoholizem!

Krivi so tudi naši starši! Pred otroci pijejo, že mladini dajo alkoholnih pijač, v mladini vzgajajo mnenje, da je alkohol velika sreča in užitek, ne zabranijo takoj od začetka pivskih razvad svojih otrok, jih puste v družbo, kjer se pijačuje —. Tako vidimo, da so pogosto starši odgovorni za nesreče svojih otrok, ki se udajo alkoholizmu.

Morilci so tudi tisti gostilničarji, ki mladini v nedorasli dobi dajejo opojnih pijač in jo tako zastrupljajo radi judeževih grošev; gostilničarji, ki točijo pozno v noč, ki dajejo pijače onim, ki so že opojeni —!

In končno — krivi smo tudi mi duhovniki, kolikor premalo morda svarimo in opominjamo —!

Umorili so ga —! Tako je šlo prvi trenutek po trgu! Da! Toda morilcev je dosti! Morda na stotine je onih, ki so sodelovali pri teh razmerah, ki povzročajo žrtve alkoholizma! Ki niso dovelj storili za odpravo te naše narodne nesreče!

Nisem zapisal odkritih besed, da bi koga hotel žaliti, ali komu osebno hotel kaj predbacivati! Treba je od duhovščine odkriti zlo, kazati na njega, naj bo komu ljubo ali ne! Pojdimo vsi v sebe, vsak naj si izpraša vest, v koliko pospešujemo alkoholizem, v koliko premalo storimo proti tej kugi našega naroda! Če bomo sami sebi odkriti, bomo marsikaj našli sami pri sebi!

Ko tuli zopet nov grob, naj njegova žalostna pesem zbere vse, ki so dobre volje, v boj proti alkoholizmu!

J. Toporiš:

Pijančevanje in zmernost.

Nedavno so poročali listi, da gradijo na Angleškem pod reko Temso velik predor. Po moji domišljiji mora biti to precej velika luknja, skozi katero bode gotovo lahko vozilo hkrati več vlakov. Še večja luknja pa se mi zdi grlo pijanca, skozi katero splava večkrat cela hiša in celo posestvo z gozdovi vred!

Ali imamo tudi v Trziču pijance? Ako gremo ob nedeljah ali sobotnih dnevih, posebno kadar je »kontežina«, skozi Trzič, pa se prepričamo, da jih je dosti. Vidimo propadati obrtnike. Že silnih davčnih bremen ni mogoče več prenašati, pa se utopi še v alkoholu, da je še poprej uničen telesno in duševno. Vidimo delavce, kateri garajo in delajo teden za tednom, ko pa pride plačilni dan, pa mu splava še ta skromni zaslužek po grlu. Opazujem ljudi različnih stanov, kateri ima-

jo za popivanje pozno v noč in po raznih veselicah dosti denarja, za pošteno delo rokodelca pa ni plačila.

Bližajo se nam lepi veseli božični prazniki, ko angeli božji oznanja mir ljudem na zemlji in ravno ta Sveti večer se neredko popiva, pleše do belega dneva. Nekateri pridejo pijani k polnočni sv. maši, vedejo se nedostojno, na glas govorijo in motijo vernike, katerim pri tem svetem opravilu plava duša tam po betlehemskih poljanah.

Nekateri stari ljudje imaj lepo navado, da iz spoštovanja do velikega praznika ne gredo niti v drugo hišo, še manj v gostilno; samo k sv. maši in domov je ta dan njih pot. Na sveti božični dan se z otroškimi veseljem lahko pri jaslicah doma mnogo bolj poveselimo kakor pa po gostilnah.

Koliko nenravnosti se dogaja ravno v času velikih praznikov. Ako trezno pomislimo, spoznamo, kako na nizko stopnjo ponižuje narod ravno pijančevanje, koliko pomanjkanja in žalosti povzroči posameznim družinam. Da si človek privoščil, ako mu sredstva dopuščajo, za potrebo četrt vina, bi se gotovo radi tega nihče ne vznemirjal! Dobra, poštena gostilna je tudi potrebna, posebno popotnemu človeku, nakar nas spominja evangelijska prilika o usmiljenem Samarijancu (sv. Luka 10, 34—36). Gostilničarji sami niso prijatelji pijancev, ker jim navadno naredijo več škode kakor dobička.

Dragi prijatelji! Bodimo trezni in zmerni, da se povrne blagostanje v marsikatero družino in božični mir bode legel na naša srca.

Vojnim žrtvam.

Ganljiva je bila slovesnost v nedeljo 25. oktobra, ko smo odkrili spomenik vojnim žrtvam. Take enotnosti, kakor tisti dan, pač že dolgo ni bilo v Trziču! Vsi malenkostni prepirčki med strankami in strujami so stopili v ozadje, vse je prevzela ena sama misel: dostojno počastiti spomin onih, ki so postali žrtev svetovne vojne. Ko se drugod ob tej priliki tu in tam pojavlja kako nesoglasje, moramo reči, da smo bili takrat v Trziču vsi združeni v dostojnem počenju žrtev svetovne vojne. Niti ene disharmonije ni bilo pri vsej prireditvi!

Že mogočni spreved našega moštva, ki so se ga udeležila vsa kulturna društva v Trziču z godbo na čelu, bojovníki v svetovni vojni, naši invalidi in vse naše šole, je gotovo vsakemu imponiral. Vsi župani in občinski odborniki naše župnije, in vsi uradi so se udeležili slavlja. Bil je v resnici mogočen utis gledati te množice mož in mladeničev, ki so toliko trpeli v silni svetovni vojni, ko so napolnili župno cerkev in potem pokopališče.

Naravnost ganljiv je bil potek slavlja na pokopališču. Pretresljive žalostinke združenega pevskega zbora in godbe, v srce segajoči govori in končno defilacija ognjegasev, Sokola, Orla, bojovníkov in invalidov, to bo gotovo vsem udeležencem ostalo v spominu.

Vsem, ki so pripomogli k temu lepemu slavlju, naj bo na tem mestu izrečena iskrena zahvala! Naj posebej omenjamo le našo vrlo požarno brambo, ki je organizirala po svojem načelniku ves spreved, zbrala nad 100 uniformiranih ognjegasev k slavlju in največ pripomogla, da smo imeli pri prireditvi izvrstno železničarsko godbo. In mogočni pevski zbor! Kaj takega gotovo Trzič iz svoje srede še ni ustvaril! Tu se je videlo, ko so bili zbrani vsi tržiški moški pevci vseh kulturnih organizacij, kaj bi se lahko naredilo, ko bi bili vsi ene-ga duha —!

Nekaj pojasnil glede postavitve spomenika tudi moramo podati. Držali smo se načela, da naj spomenik postavi župnija in sicer predvsem tisti, ki so srečno prišli iz vojne domov. Drugod ponekod razdele večinoma stroške na sorodnike padlih. Mi smo mislili, da naj ta spomenik postavijo predvsem tisti, ki so se rešili iz vojnih grozot v zahvalo za rešitev in v spomin padlim tovarišem. Zbiranje prispevkov po hišah so pa prevzeli naši invalidi, ki so dosedaj pri nas edina organizacija udeležencev svetovne vojne, ker še nimamo organizacije zveze vojakov svetovne vojne.

Za spomenik smo napravili prostor, ki je pač najlepši in najbolj viden na vsem pokopališču. Ker je moralo na ploščo 101 ime, smo morali napraviti dve plošči in tako tudi zgornji del spomenika tako zasukati, da se obe plošči vidita enakovredno.

Ves spomenik je iz domačega kamna, ki ga je nalomil in pripeljal posestnik Žos p. d. Jamenšek iz Doline. Krvavo rdeči kamen naj spominja na krvavo vojsko, domači kamen naj padlim tvori spomenik, ko ne morejo počivati v domači zemlji. Marmor v podstavku, na katerem je napis: »Vojnim žrtvam 1914.—1915.«, je iz potoka Bistrice. Plošče na spomeniku so iz sivoga marmorja, ki naj spominjajo na sivo monturo vojakov. Seveda bi se bil najbrž lepše prilegel črn marmor, toda marmor slabe kakovosti bi v par letih obledel in postal umazano črn, granitne plošče bi bile pa toliko stale kot je sedaj ves spomenik! Za toliko pa si nismo upali zbrati denarja. Vrhu spomenika je originalen križ iz kovanega železa. Železni križ vrh spomenika naj bo priča železne dobe vojne in pa tudi spomin na domače železno industrijo.

Ves spomenik smo si zamislili kot nekak preprost spomenik na bojnem polju, brez kakih posebnih okraskov, iz grobo obdelanega kamna, učinkuje naj samo s svojo preprostostjo in pa s svojo velikostjo. Naj bo spomin na vojne žrtve, spomin na vojno trpljenje in resen svaritelj pred vsako vojno, ki rodi toliko gorja!

Obračun za spomenik je sledeči: Prejemki: zbirka invalidske organizacije Din 3712.25, darovanje 25. okt. Din 2515.50, prispevek občine Tržič Din 2500.—, cvetlični dan Din 701.—, razni darovalci Din 220.—, Skupaj prejemkov Din 9648.75. Izdatki: kamen Din 600.—, razna dela Din 105.—, kamnosek M. Kocijančič za plošče Din 3909.—, križ Din 147.—, za godbo Din 500.—, tvrdki Viljem Treo za betoniranje, zidavo in obdelovanje kamna Din 10.008. Skupaj stroškov Din 15.269.—. Ostane torej primanjkljaja Din 5620.25. Deficit je za enkrat krila župna cerkev iz svojega kredita. Upamo pa, da se bo dobil še kak prispevek v kritje tega primanjkljaja.

Pri spomeniku bi bila potrebna še železna ograja in pa na vsakem stebru okrog spomenika bronasta vaza za cvetlice in za razsvetljavo. Kadar pokrijemo deficit, bomo skušali še to napraviti.

Redka svečanost.

Dne 27. novembra t. l. je praznovala v Bolcanu zlato poroko zakonska dvojica gospod Andrej in gospa Ana Gassner. Jubilanta sta nam tržičanom dobro znana, ker sta med nami živela nad 30 let. Odlikovala sta se po vzornem, neustrašenem katoliškem življenju in veliko milosrčnosti.

Gospodu Gassnerju se ima zahvaliti naša župna cerkev skoraj za vse, kar se je zadnja desetletja pred vojsko v njej novega napravilo. Tudi župnišče, ki mu ga daleč na okoli ni para, je po večini njegovo delo.

Pa kaj rečem o dobroteljskih napravah? Vincencijevo konferenco je on ustanovil. Dečjega dnevnega zavetišča ter sirotišnice na Skali bi še danes ne bilo, ko ne bi žrtvovala velike svote zakonska Gassner.

Dasi po rodu nemec, je gospod vedno podpiral naše krščanske organizacije. Pri otvoritvi izobraževalnega društva sv. Jožefa je stal Gassner poleg, isto tako pri oni dekliške Marijine družbe, koje pokroviteljica je bila gospa Ana Gassner in kateri je plačeval gospod skozi 22 let najemščino za društvene prostore. Da, eni njenih članic je celo omogočil, da se je udeležila romanja v sv. deželo.

Koliko je pa na tihem izdal revežem, da ni vedela levica, kar je dala desnica, to pa ve samo Vsevedni, ki mu bo gotovo vse stotero povrnili.

Bog živi zlatoporočenca še mnogo leta!

Oznanila za mesec december.

Adventni čas je doba priprave na prihod Odrešenika. Sv. Janez Krstnik je pripravljal pot Odrešeniku, zato drugo, tretjo in četrto nedeljo v adventu beremo evangelije, v katerih nastopa ta največji mož starega zakona. Adventni čas je čas pokore! V tej dobi dobri verniki prejmejo sv. zakramente. Prosimo, da sv. spoved za advent opravite že v začetku adventa, da se ne nabere preveč zamudnikov za zadnje dni pred Božičem. Ves adventni čas je zj. ob 6. uri sv. maša z blagoslovom.

Spoved za može in mladeniče bo predvsem v soboto 5. dec. in v nedeljo 6. dec. Ta nedelja je prva v mesecu, pri prvi sv. maši skupno sv. obhajilo za moške. Ta dva dni imajo pri vseh spovednicah prednost moški. Dekleta naj opravijo sv. spoved v tednu med 6. in 13. dec., žene pa od 13. dec. dalje. Spovedniki bomo vsak dan na razpolago!

1. dec. državni praznik, obletnica proglašenja ujedinjenja Slovencev, Srbov in Hrvatov v eno državo. Ob 8. uri bo v župni cerkvi šolska sv. maša, nato pa zahvalna pesem z molitvami za kralja.

4. dec. prvi petek v mesecu. God sv. Barbare, ob 7.30 sv. maša pri sv. Andreju.

6. dec. druga adventna nedelja, praznik sv. Nikolaja, prva nedelja v mesecu, služba božja po navadi, zjutraj skupno obhajilo moških. Popoldan shod za 3. red.

8. dec. Brezmadežno spočetje prebl. Device Marije, služba božja ob navadni uri, ob 6. in 10. sv. maša z dvema blagoslovoma, ob 8. z enim blagoslovom, ob 10. slovesna sv. maša z leviti. Popoldan ob 2.30 slovesne pete litanije.

13. dec. Pop. shod dekliške Mar. družbe.

16., 18. in 19. dec. so kvaterni dnevi, v petek je strogi post, druga dva dni pa smemo uživati meso, le pritrpati smo si dolžni pri jedi.

16. dec. se prične devetdnevna na čast rojstvu Gospodovem, ob delavnikih bo ob 7. uri zv. sv. rožni venec in litanije M. B.

17. dec. je rojstni dan Nj. Veličanstva kralja Aleksandra, ob 8. šolska sv. maša in nato običajne molitve za kralja.

20. dec. 4. adv. ned. in kvaterna, pop. ob 2. sv. križev pot, rožni venec in litanije M. B., nato shod ženske Mar. družbe, ob 1.30 ura molitve za dekl. Marijino družbo.

24. dec. Vigilija rojstva N. G. J. Kr., zapovedan strogi post, ki traja samo do večera, tako da je na Sveti večer dovoljeno uživati mesne jedi in se nasititi. Na Sveti večer bodo ob 11. uri slovesne jutranjice z zahvalno pesmijo, nato sledi slovesna sv. maša z leviti.

25. dec. Rojstvo N. G. J. Kr., Sveti dan. Ob 5.30 se prično tri sv. maše, druga ob 6. z dvema blagoslovoma. Ob 7.30 se prično zopet tri sv. maše, ki se vrše ena za drugo, ob 9.30 je predzadnja sv. maša, nato slovesna sv. maša z leviti in dvema blagoslovoma.

Ta dan je ob 10. sv. maši darovanje za može in žene. Pop. ob 3. slovesne večernice. Pridig na ta praznik ni.

26. dec. Nezapovedan praznik sv. Štefana, po 10. sv. maši blagoslov vode in soli. Pop. ob 2. litanije.

27. dec. Nedelja in god sv. Janeza Krstnika. Skupno sv. obhajilo za dekli. Mar. družbo.

28. dec. God nedolžnih otročičev, ob 6. farna sv. maša.

31. dec. sv. Silvester, zadnji dan leta, ob 6. farna sv. m., pop. ob 4. uri slovesne litanije z zahvalno pesmijo v zahvalo za vse v letu 1925 prejete dobrote.

Šolski vestnik.

Mesečna sv. spoved za dečke osnovne šole je v soboto 12. dec., za deklice 19. dec., drugi dan skupno sv. obhajilo. Starše prosimo, da svoje otroke redno pošiljajo k mesečni skupni spovedi in obhajilu, to je za njihove otroke najboljše vzgojno sredstvo. Tisti otroci, ki redno prejemajo sv. zakramente, ostanejo navadno dobri in nepokvarjeni.

Za meščansko šolo je za dečke mesečna spoved prvo nedeljo v decembru, za deklice zadnjo nedeljo.

Razno.

Prezidava župne cerkve je sedaj v glavnem dokončana. V začetku zidanja so nekateri nekoliko zabavljali, češ da bo taka prezidava škodovala lepoti cerkve in da ne bo nič več prostora. Sedaj, ko je prezidava končana, so vsi ugovori — utihnili! Cerkev je pridobila na prostoru in lepoti! Kako lep pogled je sedaj iz ene ali druge kapele proti altarju in kako mogočen utis napravi cerkev, če se ozreš proti kupoli. Prej je bilo pred altarjem vse stisnjeno in temno, sedaj svetlo in odprto. In nova razsvetljava! Vsak mora priznati, da je res krasna! Novi lustri so prav krasno delo g. Ivana Kregarja iz Ljubljane, stare je sijajno predelal g. obratovodja Voglar s svojimi pomočniki! Nove klopi v obeh kapelah se prav lepo podajo. V novo kapelo pridejo še notranja vrata, da se prepreči vsak prepih, v stari kapeli bo nujno treba novega poda, ker je sedanji že ves gnil, to bomo skušali napraviti takoj spomladi. Kadar bo le količkaj finančni minister dovolil, bomo dali novo kapelo poslikati in pa nova okna — slikana — napraviti. Nekaj gospodov se posebno zanima za nova, slikana okna, upam, da jih bomo drugo leto že s pomočjo naših mož lahko nabavili! V kot med oba loka pri vhodu v kapelico M. B. nameravamo postaviti sčasoma še dva kipa, morda kip Srca Jezusovega in Male Cvetke, sv. Terezije od Jezusa. Nekaterim dela zakristija malo preglavice, češ, da kvari celotni utis cerkve ta prizidek. Opozarjamo, da smo zidali novo zakristijo tako, da bo njen zid na severni strani lahko služil za podaljšanje cerkve. V prihodnosti enkrat bo pač treba župno cerkev podaljšati in sicer tako daleč, da bo z novo zakristijo v isti dolžini. Koncem stare kapele bi se takrat napravil še en oratorij ali pa še ena zakristija, za sedanjim altarjem bi se pa podaljšala cerkev tako, da bi se za altarjem pridobil prostor, ki bi služil kot nekak cerkveni kor, kakor je n. pr. v stolnici v Ljubljani ali po skoro vseh italijanskih cerkvah. V ta kor bi lahko hodili moški, tam bi bili sedeži za duhovščino, kjer bi se pele bile in psalmi o božiču in veliki noči. Glavni altar bi se pomaknil le malo naprej, tako da bi se še vedno lahko videlo na njega iz stranskih kapel, veliki nastavek bi se podrl, zadaj na steni bi se napravila slika Marijinega Oznanjenja in na vrhu veliko poslikano okno. Kadar bi sijalo solnce, bi se skozi to okno vsipali solnčni žarki po vsej cerkvi. To bi bil krasen prizor! Da bi se ta načrt kdaj v bodočnosti mogel lažje speljati, v ta namen smo sedanjo zakristijo zidali z močnim zidom na severni strani, na katerega se bo lahko takrat kar naprej zidalo. Da se pa kdo ne bo ob teh načrtih kaj vstrašil, povemo, da je to, kakor pravi nemec »Zukunftsmusik«, in da bo še precej Bistrice poteklo čez Tržič, predno se bo moglo misliti na tako nadaljno zidanje!

Vseh obračunov še sedaj nimamo, vendar imamo glavne že v rokah. Po teh kaže, da bo celotno vse z lustri, napejlavo elektrike in z zidavo stalo blizu pol milijona kron! S prostovoljnimi prispevki župljanov in zlasti z velikim darom predilnice smo mogli plačati že precejšen del teh izdatkov, drugo bomo pa tudi počasi poravnali z božjo pomočjo in darljivostjo faranov.

Pokopališče je za Vse svete dobilo zopet nekaj novosti; naj omenjam le novi spomenik pri grobnici g. Lavička. Napravljen je v modernem slogu, ves iz koroškega marmorja. Lep in originalen spomenik, le da so bližnji spomeniki radi njegove velikosti sedaj stopili nekoliko v ozadje.

Tiskovne napake v novemberski številki. V zadnji Glasnik se je vrnilo precej napak zlasti v latinski tekst obeh najstarejših nagrobnih napisov. Naj popravimo samo dve. Ime omenjenega duhovnika ni Wand, ampak Waud; mesto besede »codum« v njegovem nagrobnem napisu beri »coelum«.

Velikodušen dar 25.000 Din je naklonila tukajšnja predilnica in tkalnica Ed. Glanzmann & And. Gassner v pokritje stroškov pri prezidavi župne cerkve. Sicer je omenjena tvrdka vedno v vseh potrebah podpirala župno cerkev, s tem velikodušnim darom pa je — bi rekel — prekosila samo sebe. Cerkevno predstojništvo in tudi vsi farani ji bodo za to naklonjenost ohranili trajno hvaležnost. Bog plačaj stotero!

Praznik vseh svetnikov in god vernih duš se je letos v naši župniji praznoval nadvse ganljivo. Pokopališče je bilo letos krasno urejeno; bilo je prav malo grobov, ki bi ne bili lepo očiščeni, posuti in okrašeni. Grobove tujih vojakov na našem pokopališču je prav okusno okrasila šolska mladina meščanske šole. Veličastno resnobo dneva so silno povzdignili združeni pevski zbori pod spretnim vodstvom g. Dolinarja, ki so zapeli popoldan na pokopališču tri žalostinke. Večer na pokopališču je bil bajno lep in ganljiv! Na grobeh nešteto luči, da je nebo kar žarelo ob njihovem svitu. In okrog spomenika padlim vojakom, koliko svečk so prižgale ljubeče roke svojim dragim, ki počivajo na bojiščih! Spomenik je kar plaval sredi svetlobe. In v ta skrivnostno razsvetljeni večer je naekrat, kakor tužen spev domovine za padlimi zadonela pesem združenih pevskih zborov: »Oj Doberdob, slovenskih fantov grob —!« Vse se je obrnilo in hitelo proti vojnemu spomeniku in s pritajeno sapo poslušalo ganljive žalostinke. Naši pevci so peli res s takim občutkom, da so šle njih žalostinke vsem do srca! Bilo je polno pokopališče ljudstva, da si komaj prerinil skozi gnječo, a ni ga bilo, ki bi ga to petje ne bilo ganilo! Pevcem kakor tudi pevovodju je bilo vse hvaležno za ta lepi večer!

Janez Zabukovec:

Bistrica.

(Konec.)

3.

Jugozahodno od Tržiča ob cesti, ki pelje v Podnart, leži vas **Bistrica**.

V središču vasi, kjer je kapelica Žalostne M. B., rabiš iz Tržiča komaj pol ure. Hiše so postavljene ob cesti in na pobočju hribovja proti cerkvi sv. Jurija in razvalinam starega gradu. Poskrite so med sadnim drevjem, da se od daleč vidi skoraj same strehe. Ravno to pa dela posebno mičen pogled na vas, ki leži visoko nad strugo Bistrice zavarovana pred vetrovi od gorovja proti zapadu in severu.

Nad vasjo so hribi in gore, po katerih imajo Bistričani pašnike, senožeti in gozde. Ježe, vrh Cicej, Dobje, Hrastje, za Jamo, na Koši, Planince so njih imena. Skupna planina na Ržišah je eno uro daleč. Po leti imajo Bistričani živino na planini in svojega pastirja (majerja), ki jo pase in oskrbuje.

V gozdih raste jelka in smreka, prevladuje pa bukovina. Ta jim daje največ zaslužka. Napravljajo namreč bukova drva, takozvane klaftre, in jih prodajajo v Tržič.

Polje je v ravnini proti jugu in na pobočju proti dolini Bistrice.

Bistrica je zelo stara vas. Omenja se že v II. stoletju v pismu, s katerim je mejni grof Udalrik med letom 1050 in 1063 podelil vas Bistrico briksenski cerkvi.¹ Stoletja je bila le majhna vas. Še leta 1816 je imela samo 21 hiš in 126 duš.² Hitreje se je začela razvijati, ko so zgradili v Tržiču predilnico in je leta 1908 iztekla železnica iz Kranja v Tržič. Leta 1900 je imela Bistrica 34 hiš in 185 duš, leta 1910 že 46 hiš in 318 duš, sedaj pa je 56 hiš in po zadnjem ljudskem štetju 31. januarja 1921 je imela 419 prebivalcev.

Pod staro vasjo v dolini je tržiški kolodvor, ki spada pod Bistrico. V bližini kolodvora ima Peter Kozina veliko čevljarsko tovarno, ki je bila zgrajena malo pred svetovno vojno in povečana leta 1924. Prostor med tovarno in desnim bregom Bistrice je bil zaraščen z grmovjem, poln kamenja, popolnoma nerodovit. Med svetovno vojno je dal Kozina vso to šaro posekati, izrjavati, prekopati in je napravil krasen vrt, ki je proti prejšnji puščavi pravi raj.

V bližini kolodvora so nastale še druge nove hiše. Največ novih je pa višje gori ob cesti, preden se pride iz Tržiča v staro vas.

Nekdaj so se ljudje po Gorenjskem delili v kmete grun-

¹ Izvestja muz. dr. 1908 str. 86.

² Zapisnik duš iz leta 1816 v župnem arhivu v Križah.

tarje, kajzarje in gostače. Gruntarji so bili ponosni na svoje premoženje in se čutili nekako vzvišene nad kajzarji kakor plemiči nad kmeti. Gostače so pa gruntarji in kajzarji imeli za berače, četudi niso bili berači v pravem pomenu besede. Kdor ni imel svojega doma, jim je bil berač. Se dandanes ni ta duh popolnoma izginil iz Gorenjcev. Kdor ima več, hoče več veljati, četudi ga marsikak kajzar ali delavec nadkriljuje po svojih dušnih zmožnostih. To se zlasti opaža pri občinskih volitvah in občinskem gospodarstvu.

V Bistrici je bilo leta 1754 10 gruntarjev, 8 kajzarjev in 4 gostači.² Vsi kmetje so bili podložniki gutenberškega oziroma tržiškega gospostva, samo trije, pozneje štirje kajzarji so bili podložni cerkvi sv. Jurija. Gruntarji so bili: Česenj, Mokóri (Mokorel), Anžiček, Mavec, Tomažek, Tomelj, Košir, Ritana, Štefanc in Lukežek. Hišna imena Česenj, Mokorel, Mavec, Tomelj, Košir so stara že več stoletij. Nekdaj so bila to tudi rodbinska imena. Kajzarji so bili: Zalesnik, Boštjan, Mežnar, Šmiček, Benedik, Folk, Pristavnik, Martinek, pozneje še Grabnar in Klobčar. Tržiško gospostvo je imela v Bistrici svojo pristavo z imenom Ročevnica. Sedaj je last barona Borna.

Po ljudskem štetju leta 1910 je bilo v Bistrici 68 družin oziroma strank, med njimi 3 zasebniki. Družinski gospodarji so bili po stanu: 10 kmetov, 3 kmetijski delavci, 1 gozdar, 1 oskrbnik, 10 tovarniških delavcev (4 strojarji, 1 čevljar, 4 predilničarji, 1 opekar, 10 čevljarskih delavcev na domu, 1 lesni delavec, 3 čevljarski mojstri, 2 krojaška, 1 kolarski, 1 tesarski mojster, 2 trgovca, 1 mlinar, 3 zidarski mojstri, 8 železničarjev, 1 tovarniški uradnik, 1 sodni sluga, 3 gostilničarji. Kmetstvo prebivalstvo je v veliki manjšini, največ je delavstva, precej je tudi obrtnikov. Od leta 1910 do 31. januarja 1921 se je prebivalstvo v Bistrici pomnožilo za 31,75%, a pomnožilo se je le število delavcev in obrtnikov, število kmetov je ostalo isto.

Bistrica spada v župnijo Tržič in sicer od 1. januarja 1915, ne od 1. junija 1915, kakor je bilo pomotoma tiskano v začetku prvega dela v avgustovi številki Cerkevne glasnika. Tudi se je nekdanj vas po nemško imenovala Fewstricz ne Tavstricz, kakor je bilo ravno tam napačno tiskano. Pred letom 1915 je Bistrica spadala več stoletij v župnijo Križe, prvotno pa v Kranj.

V političnem oziru spada v občino Kovor, okrajno glavarstvo Kranj.

Davčni urad, sodnijo in šolo ima v Tržiču.

Davčna občina Bistrica obsega poleg Bistrice še vas Brezje (pri sv. Neži) in 10 hiš vasi Popovo v kovorski župniji. Cela davčna občina ima 97 ha njiv, 160 ha travnikov, 21 ha vrtov, 148 ha pašnikov, 501 ha gozda, vsega davku podvrženega zemljišča 927 ha, drugega še 52 ha, vsega skupaj 979 ha.

Ceste so: okrajna iz Tržiča skozi Bistrico v Podbrezje in Podnart; okrajna iz Bistrice okrog gore sv. Jurija k sv. Neži na Brezje in v Begunje; okrajna iz Tržiča na kolodvor stopi na bistriška tla onkraj mostu čez Bistrico. Druge so občinske, oziroma vaše ceste in pota.

Vas ima vodovod, ki je napeljan po železnih ceveh iz studenca na Tratah, kjer je še več drugih studencev.

Ob potu, ki pelje v Križe, je pod vasjo znamenje, ki s svojimi slikami pripoveduje, da so Bistričani tod nosili mrličje pokopavat v Križe, dokler so spadali še tja v faro. Slike namreč govore o poslednjih rečeh človeka.

Znamenje je masiven stolpiček s kapasto streho. Na steni proti zahodu je zgoraj slika Matere božje z Jezusčkom, pri nogah napis: Marija N. Lj. Gospa presvetega Srca, prosi za nas Boga, spodaj slika žalujočega angela. Na steni proti jugu zgoraj sv. Mihael, ki je tresčil Luciferja iz nebes, spodaj mrtvaška glava, pod glavo dve mrtvaški kosti počez. Na steni proti severu zgoraj sodni dan, angel trobi mrtvim k vstajenju, spodaj mrliška rakev in kropilni kotljiček. Na steni

proti vzhodu zgoraj vstajenje Jezusovo, spodaj sipna ura in zlomljena sveča v svečeniku.

Kadar je bil pogreb odraslega, so nekdanj pri tem znamenju položili mrliča na tla, žalni sprevod se je vstavil, sosed se je poslovil od ranjkega, zmolili so skupno še očenaš za pokoj njegove duše in sprevod se je zopet začel pomikati proti župni cerkvi v Križah, kjer je bilo za ranjkega mrtvaško opravilo, preden so ga položili k večnemu počitku.

Predem končam, naj omenjam še duhovnike, ki jih je Bistrica dala slovenski domovini. Znani so mi trije.

1. **Janez Eder.** Rojen v Ročevnici, Bistrica h. št. 1, dne 9. januarja 1826, v mašnika posvečen dne 26. julija 1851. Njegov oče je bil graščinski gozdar. Ko je Janez dokončal bogoslovne študije, je moral čakati na službo skoraj celo leto, ker ni bilo praznih mest. Pomagal je v domači, križki fari, dokler ga ni dekret poklical za kaplana v Št. Vid pri Vipavi. Tam je služboval do leta 1855, potem je bil kurat v Ustju do 1858, kaplan ekspozit na Suhoriji košanske župnije do 1861, v Št. Petru na Pivki do 1863, lokalni kaplan in potem župnik na Bohinjski Beli do 1887. Tam mu je umrl oče, star 87 let. Iz Boh. Bele je šel za župnika v Mekinje pri Kamniku, od koder je šel l. 1893 v stalni pokoj. Najpreje je užival pokoj v Zalogu cerkljanske župnije, a se že leta 1894 preselil v Kamnik, iz Kamnika pa leta 1900 v Staro Loko, kjer je umrl 5. junija 1900.

2. **Janez Aljančič,** Mršlinarjev iz Bistrice h. št. 16. Rojen je bil 17. septembra 1848. Njegov oče Lovro je bil brat Andreja Aljančiča, ki je umrl kot kanonik v Celovcu dne 9. aprila 1894. Doma iz Kovorja, se je priženil k Benediku v Bistrico leta 1845, a imel tudi še v Kovorju svoje posestvo. Ker je nekdanj Benedik Matija Debelak izdeloval mušlin (v ljudski izgovorjavi mršlin), tanko tkanino iz bombaža, so počeli ljudje hišno ime Benedik opuščati in se oprijemati novega imena Mršlinar. Polagoma je ime Benedik izginilo in sedaj je v rabi samo še hišno ime Mršlinar. Mršlinarjev Janez je bil v mašnika posvečen 13. novembra 1873. Služboval je kot kaplan v Rovtah nad Logatcem do 1876, na Igu do 1877, bil beneficiat v Šmartnem pri Litiji do 1878, kaplan v Moravčah do 1880, v Žireh do 1882, na Raki do 1884, v Šmariji do 1887, v Ribnici le nekaj mesecev. Iz Ribnice je šel leta 1888 za župnega upravitelja v Naklo, kjer ga je huda pljučnica spravila na drugi svet dne 23. aprila 1889.

3. **Valentin Aljančič,** brat prejšnjega. Rojen dne 7. januarja 1853, v mašnika posvečen 27. junija 1876. Najprej je bil kaplan in nazadnje župni upravitelj v Veliki Dolini ob hrvaški meji do leta 1878, potem kaplan v Šempetru pri Novem mestu do 1879, v Preddvoru do adventa 1882, v Šmartnem pri Kranju do 29. septembra 1887, pri sv. Petru v Ljubljani do 1889, potem župni upravitelj na Dobravi pri Kropi in župnik ravno tam od 12. oktobra 1891. Dne 29. oktobra 1896 je bil vmeščen na župnijo Jesenice, a se že prvo pomlad povrnil nazaj na Dobravo, kjer je župnikoval še do 1. maja 1908. Na to je vstopil v stalni pokoj, bival na Brezjah do 1909, v Hrastju pri Kranju do 1910, na Primskovem do 1913, nazadnje v Kranju, kjer je umrl 10. aprila 1917. Leta 1910 ga je bil škof imenoval za duhovnega svetnika. Znan je bil kot dober govornik in pevec. Pokopan je na mestnem pokopališču v Kranju.

Na njegovem rojstnem domu gospodari še brat Lovro, v Križah pa na Benkovem domovanju sestra Jerica, pri kateri živi sestra Katarina.

Tržiški vzorniki.

Potratnjekova Micika. (Marija Meglič † 23. februarja 1917.) Oče Potratnjek je bil malce tesar, malce mizar in malce sodar ter posestnik sedanje Nežnekove hiše poleg župne cerkve. A vse skupaj ni dosti zaleglo in mati Katra je morala s svojimi rokami krepko vmes poseči, da sta preredita sebe in dvoje otrok.

Ni čuda, da mali Miciki ni bila prisojena dolga šolska doba. Komaj pičle dve leti, toliko, da je znala za silo brati in pisati, potem pa hajdi h Kercljavovi fravi varovat četvero čilih fantičev.

² Zapisnik duš iz leta 1754 v kapit. arh. v Ljubljani fasc. 117 št. 11.

Vitkostasa, suhljata, nadvse pohlevna deklica, se je kmalo prilagodila novim razmeram. Vse jo je rado imelo, zlasti pa otroci, domači in sosesčina. Kako tudi ne? Med deco se je vsedla na tla in mično prepevala, ali pa krasne »storje« pripovedovala, da je bilo vse vzradoščeno. Deca se je kar spenjala po njej in jo z ročicami božala po obrazu.

Veseli brezskrbni čas je le prehitro potekel. Dečki so dorasli in treba je bilo pogledati po trajnejšem, resnejšem zaslužku.

Micika se je odločila za šivanje. Hodila je po boljših hišah za dnino šivarit. To je bilo mukapolno delo! Šivalnih strojev še niso poznali, vse je bilo treba z roko zašiti. Gospe so bile pa silno izbirčne in natančne. Zahtevale so na svojem perilu fino šivo, nešteto zgib in nabrancev, tako, da je trebalo poleg spretnosti, zdravih oči, mnogo potrpljenja in vztrajnosti.

Micika je imela te lastnosti v izobilju in ni čuda, da je kmalo zaslovela kot ena najspretnejših šivilj daleč na okoli. Ljudje so ji donášali toliko dela, da ji kmalo ni bilo treba hoditi po hišah na dnino. Doma je šivala in še po več učenk si je morala privzeti, da je mogla svoje naročnike zadovoljiti.

Pa Micika se ni potrudila samo po telesnem zaslužku, mnogo bolj ji je bil mari dušni blagor.

Kakor smo že v Cerkvenem glasniku za november 1924, št. 2 poročali, je takratni tržiški župnik g. Alojzij Košir navduševal ženstvo, posebno mlada dekleta za domače misijonsko delo. Med izbranimi je bila tudi naša Micika.

Mlado, nad vse voljno dekle je poželjivo vsrkavalo v se pouk in navodila gorečega dušnega pastirja in vse storilo, da doseže svoj vzvišeni cilj.

Majhen pogled v duševno življenje komaj dvajset let stare priproste device nam nudi zbirka naukov, ki si jih je Micika z okornimi prsti in mnogim trudom zabilježila v našč zato pripravljeno knjigo.¹

Vidi se, da je ravnalo dekle po navodilu dobrega učitelja in prav mikalo bi nas podrobneje razpravljati o teh zabilježbah, ko bi se ne bali, da s tem zaidemo predaleč od začrtane si poti. Morda se nam pozneje enkrat nudi za to ugodnejša prilika.

Vendar pa po človeško mišljeno od vsega truda ni bilo pričakovati posebnega uspeha, ker je napredek ovirala pomanjkljiva šolska izobrazba.

To je dobro uvidel g. župnik in da bi nedostatek odstranil, je posegel po drastičnem sredstvu.

Kot duhovni oče in voditelj je neki izobraženi gospodični iz boljših krogov kratkomalo zapovedal, da si izvoli priprosto šiviljo za svojo prijateljico in naj z njo kar najbolj mogoče iskreno občuje. Moramo reči, da je bil ta korak župnikov jako drzen, a se je radi ubogljivosti dotične gospodične izborno posrečil in Bog je vitežko poslušnost obilo blagoslovil.

Ne le, da sta se na zunaj silno različni osebi druga druge pristrčno oklenili in se medsebojno spolnjevali, njiju prizadevanja po bogoljubnem življenju so brez njihove volje postali s časom deležni tudi drugi in smelo trdimo, da se je ta vpliv razširil polagoma na celo župnijo.

Sicer iz raznih razlogov nista mogli pogosto med seboj občevati, le nekaj ur po popoldanski službi božji ob nedeljah in praznikih jima je bilo na razpolago. A zadostovalo je, da sta se pomenile o vsem, kar so prinesli najnovejši nemški nabožni listi in kar je bilo brati po lepih jedrnatih knjigah.

Ukaželjna Micika je pazljivo poslušala, povpraševala in o tem, kar je slišala, celi teden razmišljevala. Pri tem se je pa stari pregovor, ki pravi: »Česar je polno srce, rade usta govore« zopet enkrat sijajno obnesel.

Kar je dekle v srcu občutilo, o tem je vedno govorilo napram svojim učenkam v šivalnici.

Navajala jih je k bogoljubnemu življenju in da jih ohrani na pričetem potu, opravljala je med šivanjem, kakor je čas nanese, različne devetdnevne in mesečne pobožnosti k sv. Jožefu, na čast Marije Device in presv. Srcu Jezusovemu.

Pa še nekaj ji je dobro došlo!

Pri Potratnjekovih je bilo od nekaj v navadi, da so

Šentanke in Dolinke, ki so prihajale v nedeljah in praznikih k službi božji, posečale njih hišo, bodisi da so' ondi spravile svoje košare in culice, bodisi, da so si malo odpočile in se okrepčale. Mati Potratnjekovica je bila postrežljivost sama. Kuhala je kavo, cvrla jajca in ponujala druga okrepčila. Danes bi na kratko rekli, pri Potratnjekovih je bila pravcata brezalkoholna gostilna, zlasti prikladna za ona dekleta, ki so ostajala zaradi popoldanske službe božje čez dvanajsto uro v Trziču.

To vam je bil direndaj! Od ranega jutra do četrte ure popoldan so ženske prihajale in odhajale. Umevno, da je bilo celi dan v hiši dokaj govoric in pomenjkovanja.

To priliko je Micika spretno porabila in obračala pogovor ne svete reči. Kar je v pretečenem tednu od prijateljice slišala ali brala, vse je primerno prikrojeno navzočemu ženstvu razložila in jim kakor živ časopis oznanjala najnovejše dogodilje na cerkvenem polju.

Uvidno tako početje ni moglo ostati brez sadu. Verski razvoj v župniji je postal živahnejši, cerkveno življenje se je pogiobilo, kar so sosebno kazale razne na novo uvedene bratovščine: Apostolstvo molitve, bratovščina Naše ljube Gospe presvetega Srca in ona sv. Jožefa. Sotrudnice so se prostovoljno oglašale in medseboj tekmovala, katera bo nabrala več novih udov.

Pa nikar ne mislite, da se je to godilo potom agitacije ali reklame. Oj ne! Povzročiteljici gibanja v svoji skromnosti niti od daleka niste mislili na kaj tacega.

Delali sta nekako tajinstveno, brez šundra, takorekoč mimogrede edinole v čast božjo.

Drugače bi tudi mogoče ne bilo, ker je imela Micika način svojega življenja umerjen po strogem dnevnem redu.

Za rana v cerkev k maši in sv. zakramentom, še pred sedmo uro domov, zajuterk, nato neprestano delo do sedme zvečer. Mali obisk Najsvetejšega, večerja, potem šele prosti čas za branje, premišljevanje in pisanje, večkrat pozno v noč.

Zares občudovanja vredna vstrajnost brez svetne pohvale, brez ozira na kako plačilo razun v nebesih in to večkrat pri rahlem zdravju, pod neugodnimi razmerami skoraj neprestano skozi 60 let! Na tisoče oblačilic je šlo skozi njene roke! Oseminšestdeset učenk je izučila v šivanju. Koliko duš pa je pridobila za nebesa, to ve le sam Bog.

Značaja je bila jako mirnega in tihega. Videlo se je, da se je ravnala po besedah, ki sem jih našel zapisane v njeni knjigi in ki tvorijo najbrže odlomek iz nekega pisma, ki ga ji je 1877. leta pisal nje duhovni oče g. Košir:

»Notranja molčečnost je duhovna reč v nasprotju z govorljivostjo, katera je teiesna in zunanja. Z gnado božjo se človek vžene, da marsikaterikrat jezik premaga, da molči, da besedo požre in tako velik ogenj obrani.

Al ta beseda, katera ni izgovorjena bila, pa v srcu se začne glasiti in veliko drugih besedi zbudi, tako da sicer usta molče, al v srcu je veliko vpitje.

Duhovna al notranja molčečnost pa zabranjuje tako besedovanje in dušo želi oprostiti hitrejši kot mogoče, ter jo pelja v desno stran Kristusovo, kjer je šotor miru.

Bog ti daj torej v tvojem prizadevanju svojega duha rešiti vseh strastnih misli, katere če tudi z jezika ne pridejo in se po besedi ne telesijo, pa srce zelo vznemirjajo in pobožnost kvarijo.«

Zadnja leta njenega življenja ji je Bog poslal še hudo poskušnjo, zgubila je mir, katerega je celo svoje življenje nad vse ljubila.

Po smrti matere je namreč prevzela hišico in z njo vsa bremena gospodinjstva. Tega ni bila vajena in zelo jo je bolelo prerekanje z gostači.

Najrajši bi bili vživali celo hišico zastonj, ona naj bi pa molče streho popravljajla in davke plačevala. To jo je hudo žalilo in odtod tudi grenke gube, ki so se ji zarezale v nje preprij tako prijazen obraz.

Dokaj je molila naj bi ji bil odvzet ta velik križ, a Bog jo tu na zemlji ni vslušal, rajši jo je sredi boja poklical na večno nebeško gostijo.

¹ Ta knjiga ležeda v župnem arhivu.